

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ПВНЗ «Інститут
психології і підприємництва»

Протокол № ____ від _____

Голова Вченої ради

_____ О.В. Бабіна

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ ПВНЗ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ПВНЗ Інститут психології і підприємництва далі Інститут розроблене відповідно до – Закону України “Про вищу освіту”;

– “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. за № 579;

– постанов Кабінету Міністрів України щодо стипендіального забезпечення студентів;

– принципів Спільної декларації міністрів освіти Європи “Європейський простір у сфері вищої освіти”, вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація);

– інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також статуту Інституту

1.2. Академічна мобільність – це участь учасники освітнього процесу у навчальній, науково-педагогічній чи науковій діяльності українського чи закордонного закладу вищої освіти, наукової установи, підприємства, організації тощо (надалі – організації-партнери) упродовж певного періоду, як правило, до одного навчального року, а також українських та іноземних учасників освітнього процесу в Інституті.

1.3. Академічна мобільність учасників освітнього процесу є одним із пріоритетних напрямів діяльності Інституту з метою поглиблення інтеграції Інституту в український та міжнародний освітньо-науковий простір, підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень, а також забезпечення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

1.4. Академічна мобільність реалізується на підставі:

– міжнародних урядових договорів про співробітництво в галузі освіти і науки;

– договорів між Інститутом та іноземними організаціями-партнерами чи їхніми структурними підрозділами;

– договорів між Інститутом та українськими організаціями-партнерами чи їхніми структурними підрозділами;

– міжнародних грантів, проектів і програм;

– запрошень, які надійшли від закордонних організацій-партнерів;

– з власної ініціативи учасника освітнього процесу, підтриманої керівництвом Інституту, на основі індивідуальних запрошень.

1.5 За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

– **внутрішню академічну мобільність** – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України;

– **міжнародну академічну мобільність** – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Інституту у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Інституті.

Основними видами академічної мобільності є:

– **ступенева мобільність** – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти;

– **кредитна мобільність** – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.6. Навчання вітчизняних та іноземних учасників за узгодженими між Інститутом та партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Інституту та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Інституту та партнерів.

1.7. Академічна мобільність студентів Інституту спрямована на підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Інституті, набуття студентами досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

1.8. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені в Інституті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- інші форми (free-mover).

1.9. Формами академічної мобільності для науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проектах;
- участь у міжнародних конференціях за кордоном;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації;
- інше (майстер класи, індивідуальні виставки за кордоном тощо).

1.10. Умови навчання і перебування учасників академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між Інститутом та закладами вищої освіти – партнерами (ЗВО-партнери).

2. Організаційне забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу

2.1. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти

в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до ЗВО (наукових установ) – партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського ЗВО (наукової установи) на період реалізації права на академічну мобільність.

2.2 До участі в програмах академічної мобільності допускаються студенти, починаючи з другого курсу, які здобувають освітні ступені бакалавра, магістра (спеціаліста), а також науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Інституту.

Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Інституту з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

2.3 Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності студентів та процедура їх подання регламентується угодами між Інститутом та ЗВО-партнерами.

2.4 Етапи, тривалість та зміст навчання у ЗВО-партнерах визначаються узгодженими навчальними планами та графіками освітнього процесу, які затверджені керівниками Інституту та ЗВО-партнерів.

2.5 При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного (електронного) навчання. Формування індивідуального навчального плану студента за певним напрямом передбачає можливість індивідуального вибору змістовних модулів (дисциплін) з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

2.6 Учасники освітнього процесу Інституту, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти (наукових установ) – партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного закладу вищої освіти (наукової установи).

2.7 За здобувачами вищої освіти Інституту на період навчання в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце

навчання та виплата стипендії (грантової підтримки) згідно із законодавством упродовж навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

2.8 Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти Інституту на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

На час навчання у ЗВО-партнері студенту за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний графік навчання, затверджений в установленому порядку.

2.9 Навчання студента Інституту у закладах вищої освіти – партнерах здійснюється на підставі затвердженого кафедрою та підписаного ректором/деканом індивідуального навчального плану студента та наступних документів:

- заяви на ім'я ректора;
- витягу з протоколу засідання випускової кафедри ;
- подання декана факультету;
- копії навчальної картки студента;
- оригіналу запрошення на навчання, стажування або проходження практики студента Інституту у ЗВО-партнер, та його переклад українською мовою;
- відомості про ЗВО-партнер, до якого направляється студент Інституту, що необхідні для прийняття рішення (офіційний сайт навчального закладу тощо).

2.10 Здобувач вищої освіти, крім вивчення обов'язкових навчальних дисциплін у ЗВО-партнері, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням Інституту.

2.11 На підставі отриманих у ЗВО-партнерах, сертифікатів, рейтингів та оцінок за системою ECTS, окремі модулі чи навчальні дисципліни, які вивчаються за навчальними планами в Інституті, за рішенням декана можуть бути перезараховані.

2.12 Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність у межах угод про співробітництво з Інститутом, можуть бути зараховані на навчання до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному ЗВО-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

2.13 Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Інституту можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності.

3. Програма «Подвійний диплом»

3.1. Під спільною міжнародною освітньою програмою «Подвійного диплому» розуміється програма підготовки бакалаврів/магістрів, відповідно до якої процес навчання розділено на дві частини: одна частина навчання за погодженням сторін проходить в Інституті, а інша частина навчання – в закордонному ЗВО-партнері. При цьому зараховуються дисципліни, вивчені в цих освітніх закладах на підставі узгодженого навчального плану, і видається два дипломи – Інституту та закордонного ЗВО.

3.2. Розробка та впровадження спільних освітніх програм відповідає стратегічним інтересам розвитку Інституту як з точки зору підвищення якості освіти і наукових досліджень, так і поліпшення конкурентоспроможності Інституту у міжнародному та українському освітньому просторі.

3.3. Цілі програми «Подвійний диплом»:

- підвищення якості освіти за рахунок використання передового досвіду зарубіжних ЗВО-партнерів.
- підвищення конкурентоспроможності Інституту в міжнародному та українському освітньому просторі за рахунок підвищення професійних знань випускників.
- підвищення професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників на підставі використання міжнародного досвіду.
- розвиток міжнародних зв'язків Інституту і міжнародної академічної мобільності студентів.

3.4. Необхідною умовою розробки програми «Подвійний диплом» є її відповідність Державному освітньому стандарту вищої освіти України.

3.5. Організація навчання за програмою «Подвійний диплом»

3.5.1 Вибір та узгодження спеціальностей та освітніх програм підготовки за програмою «Подвійний диплом» здійснюється на робочих нарадах з представниками обох ЗВО та погоджується керівництвом.

3.5.2 На основі робочого навчального плану за освітньою програмою та підтвердженого проекту графіку навчання студента/слухача в іноземному ЗВО відповідною кафедрою складається індивідуальний навчальний план студента (слухача) – учасника програми.

3.5.3 Індивідуальний навчальний план погоджується у встановленому в Інституті порядку.

3.5.4 Студент має можливість додатково (до плану своєї освітньої програми) засвоювати інші дисципліни. На основі офіційного документа (академічної довідки) із закордонного ЗВО ці дисципліни буде включено до його додатку до диплома.

3.5.5 Навчання відбувається на основі взаємозаліку дисциплін відповідно до її навчальної програми.

3.5.6 Питання оплати вартості навчання узгоджується відповідно до укладених договорів: між Інститутом та зарубіжним партнером та/або студентом (слухачем).

3.5.7 Трансфер студента в країну навчання, медичне страхування та обслуговування студента (проживання, харчування) за кордоном здійснюється, як правило, за рахунок студента (слухача).

3.5.8 Питання проживання студента за кордоном, як правило, належать до сфери компетентності приймаючої сторони та прописується в договорі.

3.5.9 По завершенні програми навчання студент обов'язково проходить підсумкову атестацію в Інституті та в закордонному ЗВО або на спільній міжнародній атестаційній комісії (за участі представників обох ЗВО).

3.5.10 Якщо формою підсумкової атестації є захист дипломної роботи бакалавра або магістра, робота виконується під керівництвом двох викладачів – з Інституту та закордонного ЗВО.

4. Права та обов'язки учасників, які беруть участь у програмах академічної мобільності

4.1 Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у ЗВО-партнері, або результатів досліджень у встановленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітньо-професійний рівень встановленого у ЗВО-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання студента.

4.2 Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця виконання програми академічної мобільності;
- дотримуватися під час виконання програми академічної мобільності законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів ЗВО-партнера;
- успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженням індивідуальним навчальним планом та Угодою;
- вчасно повернутися до Інституту після завершення програми академічної мобільності у ЗВО-партнері.

4.3 Обов'язки закладів вищої освіти – партнерів щодо учасників програм академічної мобільності мають бути обумовлені у відповідних угодах між Інститутом та ЗВО-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів.

5. Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

5.1 По завершенню програми Учасник представляє на профільну кафедру та до деканату:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності закладу вищої освіти / наукової установи – партнера;
- копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної

мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, виписку навчальних досягнень – Transcript of Records);

– копію закордонного паспорту із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (необхідно звернути увагу, що відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

5.2 Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти / науковій установі — партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

5.3 Якщо здобувач вищої освіти не повернувся після навчання або стажування у ЗВО-партнері, не подав звіт про навчання або стажування, відомості про перелік, обсяг вивчених дисциплін та про кількість кредитів, він відраховується з Інституту у 10-ти денний термін, як такий, що не приступив до навчання в установлений термін або як такий, що не виконав індивідуального графіку навчання.

6. Організаційне забезпечення академічної мобільності для науково-педагогічних та інших учасників

6.1 Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Інституту можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеної Угоди про участь у програмі академічної мобільності за погодження завідувача кафедри та декана факультету/ректора інституту. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Інституті до одного року.

6.2 В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу науково-педагогічними працівниками через участь у програмах академічної мобільності, їхнє навчальне навантаження на період участі можуть виконувати інші науково-педагогічні працівники відповідної спеціальності з числа НПП кафедри за погодженням НПП, який бере участь у програмі академічної мобільності без збереження заробітної плати, завідувача кафедри та декана факультету/ ректора інституту

6.3 Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Інституту та їх перебування в Україні визначаються додатковими угодами, укладеними між Інститутом та запрошеною особою.